

Інвестиційна та інноваційна діяльність

УДК 339.727.22:338.124.4

В.С. Марцин

Заходи щодо покращення інвестиційної привабливості регіону в умовах виходу з кризи

Розглянуто інвестиційну діяльність як вагомому частину загального процесу управління ефективністю виробничої діяльності. Досліджено заходи з формування і реалізації регіональної промислово-інвестиційної політики, де звернено увагу на підвищення конкурентоспроможності регіону, максимізацію ефекту від залучення додаткових інвестиційних ресурсів на територію регіону, що вимагає детального опрацювання інвестиційних проектів і програм. Акцентовано увагу на визначенні та економічному обґрунтуванні стратегії управління розвитком окремих територіальних утворень, усуненні перешкод інституційного та регуляторного характеру.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, інфраструктура регіону, стратегія розвитку, інвестиційна політика.

Незалежно від сумлінності розрахунків майбутнє завжди несе із собою елемент невизначеності. Метою покращення інвестування є одержання відповідної користі. Для визначення користі орієнтуються на дохід та прибуток. А ймовірність досягнення мети інвестиційного проекту залежить також і від правильності оцінки ризику, повноти та точності його розрахунку.

Для вибору варіанта вкладення інвестицій визначають співвідношення міри ризику та дохідності інвестицій. Оцінювання інвестиційних проектів пов'язане з детальним аналізом та проведенням відповідних розрахунків. Адже інвестор завжди ставить мету максимізації прибутку і воліє залучити кошти за щонайменшу ціну. А тому навіть економічно привабливі проекти, які не є економічно ефективними, вимагають підтримки уряду для підвищення своєї ефективності. Для цього потрібна активна роль держави при ідентифікації проектів, просуванні кращих із них, їх частковому фінансуванні, наданні можливості для реалізації ідеї інвестування, яка сприяє забезпеченню розвитку інфраструктури регіонів і країни в цілому [4, с. 2].

Суб'єктами інвестиційної діяльності (інвесторами та учасниками) можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних країн, а також держав в особі урядів [2, с. 2]. Учасники інвестиційної діяльності – громадяни та юридичні особи України, інших держав, які забезпечують реалізацію інвестицій, є виконавцями замовлень або діють на підставі доручення інвестора. Інвестор визначає мету, спрямованість та обсяги інвестицій і залучає для їх реалізації на договірних засадах конкретних учасників інвестиційної діяльності, в тому числі й шляхом організації конкурсів і торгів [1, с. 96].

Інвестиційну діяльність в регіоні слід розглядати як частину загального процесу управління ефективністю виробничої діяльності. При цьому підвищення ефективності інвестиційних процесів може бути досягнуте за допомогою узгодження заходів із формування і реалізації регіональної промислової інвестиційної політики [3, с. 5].

Під регіональною промисловою інвестиційною політикою необхідно розуміти інституційно і юридично оформлену, узгоджену діяльність органів регіонального управління, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, спрямовану на кількісні і якісні зміни використання основних засобів і на ефективне функціонування регіональної економічної системи [3, с. 2]. Регіональна промислова інвестиційна політика повинна будуватися на продуманій і всесторонньо зваженій системі довгострокових орієнтирів і заходів, спрямованих на розвиток інтересів регіону в посиленні його конкурентоспроможності, які не суперечать при цьому загальнодержавним інтересам. За основний орієнтир пропонується використовувати підвищення конкурентоспроможності регіону, максимізацію ефекту економічного і соціального розвитку інвестиційних процесів і залучення додаткових інвестиційних ресурсів на дану територію [3, с. 5].

Позитивні результати та тенденції економічного розвитку останніх років, відносно диверсифікована структура регіональної економіки, висока підприємницька активність населення, історичні європейські традиції ведення бізнесу, регіональні особливості та ресурсний потенціал стимулюють формування сучасної структури економіки. Це дає кожному регіону можливість стабільного та прискореного економічного розвитку з тим, щоб внести відповідний вклад в економічне зростання України.

Водночас в економіці кожного регіону значну частину становлять державні підприємства, на яких недостатньо ефективно проведена реструктуризація приватизованих компаній, залишається нерозвиненим приватний сектор, особливо в сфері ринкових послуг, промисловості та комунального господарства. Гальмівним фактором у цьому процесі є велика кількість регуляторних бар'єрів у започаткуванні та веденні бізнесу [5, с. 9].

Зростання інноваційного потенціалу регіональної економіки, прискорений розвиток високотехнологічних виробництв по випуску конкурентоспроможної продукції та формування експортного потенціалу є можливим лише завдяки впровадженню вітчизняних та світових науково-технічних досягнень [3, с. 4]. Сьогодні в рамках інвестиційних проектів переносяться конкурентні виробництва із зарубіжних країн, використовується фактор дешевої та кваліфікованої робочої сили. Багато конкурентних технологій впроваджується на реструктуризованих вітчизняних компаніях. Особливо це актуально для сфери будівельної індустрії, переробки та енергозбереження [5, с. 10]. Це дає змогу ефективніше використати кваліфікований виробничий потенціал та нарощувати його конкурентоспроможність. Однак через трансфер технологій в економіку надходять технології сьогоdnішнього або вчорашнього дня, але не найновіші. Враховуючи високий науково-дослідний потенціал України як з точки зору результатів, так і можливостей, важливим є концентрація ресурсів для нарощення інноваційного потенціалу за напрямками головних наукових шкіл та провідних лабораторій. Тут суттєвим є як державна підтримка, так і розвиток сучасних організаційних моделей, які об'єднують науку, банки та промисловість.

Заходами з підвищення конкурентоспроможності регіону є використання інвестиційної привабливості та інвестиційної активності в регіоні, основу яких складають дії з нейтралізації регіональних ризиків виробничого та інвестиційного характеру з метою отримання прибутку, оскільки максимізація ефекту від інвестиційної діяльності забезпечується за рахунок відповідних управлінських

дій, в яких повинно лежати детальне опрацювання інвестиційних проектів і інвестиційних програм. Додаткове залучення інвестиційних ресурсів на дану територію можливо на основі стимулювання інвестиційної активності в регіоні. При цьому ідеологічну основу регіональної інвестиційної політики повинно складати прагнення всіх її учасників до забезпечення стійкого функціонування регіональної економічної системи і підвищення добробуту населення, яке проживає на даній території [6, с. 18].

Нові умови господарювання передбачають можливість використання підприємствами України, окрім їх власного прибутку, таких джерел грошових засобів, як банківський кредит, кошти від реалізації корпоративних акцій та облігацій тощо. Однією з особливостей організації фінансового забезпечення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання на сучасному етапі розвитку економіки України є низький рівень використання зовнішніх джерел грошових засобів, насамперед, коштів від емісії акцій та банківського кредиту.

Як свідчать дані, наведені у табл. 1, за рахунок банківського кредиту було профінансовано лише 15,8% від загального обсягу інвестицій в основний капітал підприємств Львівської області у 2009 р. При цьому вагомим джерелом інвестицій були власні кошти підприємств, які у структурі джерел грошових засобів становили понад 58%.

Низький рівень використання такого важливого способу залучення коштів, як емісія підприємствами додаткових акцій, пояснюється у першу чергу нерозвиненістю фондового ринку в Україні, низьким рівнем платоспроможного попиту населення, банків та інших потенційних фінансових інвесторів на цінні папери підприємств, а також низькою прибутковістю активів більшості з цих підприємств, що робить їх акції інвестиційно непривабливими.

Низький ступінь використання банківського кредиту як джерела фінансування інвестицій зумовлений, насамперед, високим рівнем кредитних ставок українських комерційних банків, який, своєю чергою, викликаний загальним станом економіки держави: недостатньою стабільністю грошової одиниці, недосконалістю господарського законодавства тощо [7, с. 118].

Таблиця 1

Показники інвестицій в основний капітал підприємств Львівської області у 2009 р.
за джерелами фінансування*

Назва джерел фінансування	Обсяг інвестицій в основний капітал	
	фактичний у поточних цінах, млн. грн.	у відсотках до підсумку
1. Кошти державного бюджету	596,9	5,91%
2. Кошти місцевих бюджетів	391,1	3,87%
3. Кошти іноземних інвесторів	791,7	7,84%
4. Кредити банків	1524,1	15,08%
5. Власні кошти юридичних осіб	5914,6	58,53%
6. Інші джерела фінансування	886,0	8,77%
Разом	10799,3	100,0

* Українська інвестиційна газета. – 2009. – №12. – С. 6.

Відсутність послідовної економічної політики, а головне, тривалого періоду часу для поетапного переходу до нових умов господарювання, поставило активну частину основних фондів у стан прогресуючого морального і фізичного старіння. Позитивні зміни в оновленні основних виробничих фондів протягом останніх років зафіксовані у таких сферах: фінансова діяльність – 20,1%; оптова та роздрібна торгівлі; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту 11,2%; будівництво – 10,9%; обробна промисловість – 6,3% [12, с. 3].

Найбільш важливими і дефіцитними, а також універсальними з огляду застосування і забезпечення конкурентоспроможності регіону є інвестиційні ресурси [8, с. 209]. За показником обсягу капіталовкладень Львівська область посідає 6 місце серед регіонів України, а основним джерелом інвестицій в основний капітал залишаються кошти підприємств і організацій (57,9% від загального обсягу). У 2009 р. на розвиток економіки Львівської області було спрямовано 12696,3 млн. грн. капітальних інвестицій. Переважну частку з них становили інвестиції в основний капітал (86%), обсяг яких порівняно з 2007 р. зріс на 27,6% [11, с. 4].

Частка інвестицій, освоєних за рахунок іноземних інвесторів, збільшилася на 4,5% і становила 8,9%. Зростають обсяги залученого капіталу: питома вага коштів, освоєних за рахунок кредитів, у 2009 р. склала 25,1% проти 8,4% у 2008 р. [11, с. 3].

З приводу використання інноваційних ресурсів, слід зауважити наступне. Розглядаючи інноваційну діяльність в Україні, можна зробити висновки про низький рівень інноваційної активності львівських підприємств і, що є особливо негативним фактором, про постійне зменшення кількості підприємств, які впроваджують інновації.

Інноваційну діяльність у регіоні характеризують також низький рівень інтеграції освіти і науки, нерозвиненість зв'язків науки і бізнесу та зменшення обсягів фінансування наукових досліджень. Так, хоча підписано Угоду про співпрацю між Львівською обласною адміністрацією та Національною академією наук України, передбачених нею коштів, які б задовольняли потреби економіки регіону, недостатньо для інтенсифікації НДДКР.

Одним із вагомих чинників інтенсифікації регіонального розвитку є налагоджена структура зовнішньоекономічних зв'язків. Львівщина, як прикордонний регіон, має всі умови для розвитку зовнішньоекономічних відносин та ефективно використовує власний зовнішньоекономічний потенціал.

До стимулюючих заходів щодо покращення науково-технічного потенціалу в регіоні слід віднести: підвищення мотивації молоді до заняття науковою діяльністю, сприяння працевлаштуванню випускників ВНЗ шляхом активізації робіт по узгодженню профілю підготовки у ВНЗ з потребою галузей економіки регіону, а також створення інноваційно-виробничих структур (технопарків, бізнес-інкубаторів тощо).

Перспективи ефективного функціонування регіону як економічної системи певною мірою пов'язані з можливостями формування і реалізації відповідної стратегії підвищення його інвестиційної привабливості. Стратегія підвищення інвестиційної привабливості регіону стає набором основних координат, керуючись якими можна забезпечити досягнення основної мети, що стоїть перед регіоном.

У цих умовах важливо виділити деякі детермінанти, як якісні особливості стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону, які дозволяють виокремити основні складові його інвестиційної привабливості.

По-перше, це інвестиційний клімат регіону, який може робити прямий вплив на процес інвестиційної діяльності, оскільки він є певною сукупністю характеристик, властивих кожній місцевості, чинником, за допомогою якого визначаються можливості і формуються стимули для здійснення реальних інвестицій.

По-друге, це інвестиційний потенціал регіону, що проявляється в наявності існуючих або потенційних можливостей регіонального виробництва, чинників виробництва, в забезпеченості його певними видами ресурсів, використання яких істотно змінюється у бік збільшення при взаємодії з інвестиційними ресурсами.

По-третє, це інвестиційна активність у регіоні, яка може бути представлена інтенсивністю перебігу інвестиційних процесів у регіональній економічній системі, результатом якої стають нові якісні характеристики окремих її параметрів: території, населення, елементів виробництва і в першу чергу – основних засобів. В основному через поєднання інвестиційної активності та інвестиційної привабливості формується сприятливий інвестиційний клімат регіону.

По-четверте, це інвестиційний ризик регіону, який виявляється в наявності загроз і можливих втрат у передбачуваних вигодах від використання інвестиційних ресурсів. Структурно інвестиційний ризик регіону можна представити, як сукупність чинників, що зумовлюють виникнення непередбачених втрат у результатах інвестиційної діяльності, серед яких найважливішими є економічні, соціальні, екологічні тощо.

Основними етапами формування і реалізації стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону є інформаційне забезпечення процесу розробки стратегії, де основне місце займає аналіз зовнішніх у внутрішніх умов розвитку економіки регіону. Суттєве навантаження несе розробка промислової інвестиційної та інноваційної політики регіону і впровадження стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону. Такий порядок дозволяє певною мірою формалізувати стосунки в сфері залучення інвестицій в економіку регіону і зробити його прозорішим.

Сформована стратегія інвестиційної привабливості регіону, яка спрямована на залучення додаткових інвестицій у види економічної діяльності, не може бути ефективно реалізованою, якщо не буде вжито адекватних заходів щодо підвищення інвестиційної активності учасників суспільного виробництва. У даному випадку інвестиційна активність є своєрідним каталізатором економічного та соціального розвитку регіону [9, с. 4]. Для того, щоб інвестиційна діяльність здійснювалася інтенсивно і в потрібному напрямі, необхідно мати в наявності певний набір інструментів, способів, методів, заходів, за допомогою яких можна було б забезпечувати керуваність вказаними процесами.

Реально на сьогодні в кожному регіоні сформована і функціонує своя інвестиційна система, що складається із загальних елементів органів управління інвестиційними процесами, суб'єктів інвестиційної діяльності і об'єктів інвестування. Саме регіональна інвестиційна система обслуговує реальний сектор економіки, забезпечує організацію і спрямованість інвестиційної діяльності, прискорює або уповільнює інвестиційні процеси. Від того, в якому стані перебуває регіональна інвестиційна система, залежать можливості активізації або уповільнення інвестиційної діяльності.

Проведений аналіз показав, що зараз, у першу чергу, необхідний комплексний механізм управління інвестиційними процесами в регіоні. Цей механізм становить собою певну сукупність елементів, що складаються з мотиваційних,

економічних, організаційних і правових способів, методів взаємодії суб'єктів господарювання, що впливають на їх інвестиційну діяльність і забезпечують узгодження окремих інтересів [10, с. 15].

В результаті аналізу інвестиційної привабливості галузей промисловості України можна виділити такі зони за комплексною ознакою інвестиційної привабливості станом на 1 січня 2010 р.

Перша – це зона високої інвестиційної привабливості. Сюди належать галузі промисловості, машинобудування, хімічна та нафтохімічна промисловість, харчова промисловість та переробка сільськогосподарських продуктів, металургія та обробка металу.

Друга – це зона середньої інвестиційної привабливості. Сюди належать легка промисловість, виробництво деревини та виробів з деревини, целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа, виробництво будматеріалів та інших неметалевих та мінеральних виробів, виробництво коксу та продуктів нафтопереробки, добувна промисловість.

Третя – це зона вкрай низької інвестиційної привабливості. Сюди належать виробництво та розподіл електроенергії, газу та води.

Мотиваційний механізм управління інвестиційними процесами в регіоні повинен становити собою з'єднання методів, способів і форм зацікавленості у досягненні високих економічних результатів в інвестиційній діяльності. Тільки така зацікавленість може спонукати до досягнення мети, яка стоїть перед суб'єктами господарювання, що передбачає прояв певної активності в їх діях у мінливих умовах зовнішнього і внутрішнього середовища.

Основу економічного механізму управління інвестиційними процесами в регіоні й надалі становитимуть способи забезпечення відтворення основних засобів і методи залучення позикових коштів для цих цілей [9, с. 5]. Відтворення основних засобів передбачає введення їх у дію в розмірах, що забезпечують збільшення обсягів, нарощування виробничого потенціалу з метою розширення масштабів суспільного виробництва. Цей механізм покликаний також забезпечувати регулювання розмірів індивідуальних внесків до інвестиційних фондів, які можуть бути створені в регіоні.

Складовою комплексного механізму управління інвестиційними процесами в регіоні є організаційний механізм, покликаний забезпечувати системну взаємодію учасників інвестиційних процесів у регіоні. Основними елементами даного механізму будуть: орган управління інвестиційною діяльністю в регіоні, інвестиційний фонд розвитку регіону, суб'єкти інвестиційних процесів у регіоні. Важливе місце належить комерційним банкам, інвестиційним компаніям, страховим фондам, венчурним фірмам, підприємствам, установам і організаціям, що розташовані як у даному регіоні, так і за його межами.

Правовий механізм управління інвестиційними процесами в регіоні покликаний забезпечувати регулювання правовідносин між учасниками інвестиційної діяльності, встановлювати правила взаємовідносин суб'єктів господарювання і процеси їх організації. Ініціаторами формування правового механізму управління інвестиційними процесами в регіоні можуть виступати органи управління, що уповноважені як з боку держави, так і з боку територіальної громади, а також будь-яка юридична або фізична особа. Головне, щоб пропонувані норми правовідносин адекватно сприймалися іншими учасниками інвестиційної діяльності в регіоні.

Для оцінки ефективності залучення нових інвестиційних проектів та їх впливу на розвиток регіону необхідно розглянути концепцію багаторівневої системи прийняття інвестиційних рішень (ПІР), яка зорієнтована на прийняття, реалізацію інвестиційних рішень, що забезпечують технічний розвиток. Вона повинна бути зорієнтована на вільний вибір інвестором методів оцінки своїх вкладень.

Потенційна ефективність проекту визначається з огляду на можливість досягнення поставлених цілей в результаті здійснення проекту. Таким чином, відсів проектів повинен відбуватися за критерієм невідповідності тим завданням, які вирішуються на заданому етапі її розвитку. Тому оцінка економічної привабливості проекту для аналітика є не менш важливою, ніж оцінка економічної ефективності проекту.

При оцінці проекту слід уже на стадії його підготовки проробити можливі альтернативи рекламних кампаній. Варто розглянути організаційні питання створення реклами, розрахувати бюджет рекламних заходів, визначити засоби її розповсюдження – виставки, ярмарки, публікації у спеціалізованих виданнях, демонстрація по радіо і на телебаченні, поштові розсилки.

Для підвищення конкурентоспроможності регіону слід використовувати інвестиційну привабливість, інвестиційну активність в регіоні, в основі яких мають бути закладені дії з нейтралізації регіональних ризиків як виробничого, так і інвестиційного характеру. Значною мірою максимізація ефекту від інвестиційної діяльності забезпечується за рахунок відповідних управлінських дій, де лежить детальне опрацювання інвестиційних проектів та інвестиційних програм. Додаткове залучення інвестиційних ресурсів на дану територію можливо на основі стимулювання інвестиційної активності в регіоні.

Основними напрямками здійснення інвестиційної політики в Україні є: лібералізація ділової та інвестиційних активності, розвиток ринку товарів та послуг, дерегуляція підприємницької діяльності, створення стабільної нормативно-правової бази з питань регулювання інвестиційної діяльності, поліпшення корпоративного та державного управління, реформування адміністративної системи, усунення обмежень для залучення міжнародного капіталу та з метою активізації інвестиційної діяльності, удосконалення фінансової системи, проведення антикорупційних заходів, мінімізація політичних ризиків.

Однією з головних причин низького рівня розвитку інститутів спільного інвестування в Україні є поки що несприятливий порівняно з країнами-сусідами інвестиційний клімат. До негативних рис інвестиційного клімату на сьогодні слід віднести:

- відсутність Податкового кодексу України, прийняття якого не виправдано затягнулося;
- нестабільність наявної нормативно-правової бази;
- нерегульованість корпоративних відносин, що виражаються у наявності проявів зневаги з боку менеджменту підприємств до прав акціонерів, використання тіньових механізмів у боротьбі за контроль над підприємством, відчуження високоліквідного майна без відома акціонерів, укладання свідомо збиткових угод;
- непрозорість фондового ринку та приватизаційних процесів, небажання мати зайвих конкурентів у розподілі прибутку через відмову від емісії цінних паперів, що призводить до стагнації виробництва та фондових ринків;

- низька купівельна спроможність населення;
- висока частка тіньового сектора економіки, що робить неконкурентоспроможною продукцію офіційної економіки;
- тенденція до поширення гучних скандалів, судових процесів тощо, які супроводжують процес «великої приватизації» в Україні і нерідко відлякують промислових інвесторів. Ця тенденція пов'язана з намаганням національного капіталу будь-що, в тому числі й протизаконними методами, здобути перемогу у протиборстві з іноземним капіталом за набуття контролю над привабливими українськими підприємствами;
- високий рівень корумпованості в органах влади – у 2009 р. міжнародна організація Transparency International віднесла Україну за рівнем корумпованості до найкорумпованіших країн світу (83 місце у списку, де останнє 92 місце).

Основні елементи регіональної політики мають бути спрямовані на розвиток інститутів спільного інвестування і повинні включати:

- а) організацію проведення Інвестиційного ярмарку, який щорічно відбувається в рамках Економічного форуму;
- б) ведення постійної підготовки маркетингових продуктів про інвестиційний потенціал регіону, орієнтованих на потенційних інвесторів, та їх поширення через іноземні торгові місії та торгові місії за кордоном;
- в) вдосконалення діяльності «зелених коридорів» на митних переходах;
- г) утворення Комісії з досудового врегулювання спорів між інвесторами та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування. Дану Комісію було створено з метою формування сприятливих умов для інвестиційної діяльності та поліпшення інвестиційного клімату, розв'язання проблем, що гальмують процес інвестування економіки, зокрема залучення іноземних інвестицій; запобігання виникненню спорів між інвесторами та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування;
- д) періодичне вивчення проблемних аспектів ведення інвестиційної діяльності та розробка шляхів їх мінімізації;
- е) участь у презентаційних заходах – виставках, ярмарках, експозиціях та презентаціях потенціалу області, її інвестиційних об'єктів та можливостей.

Варто зазначити, що фінансова криза у 2009 р. продовжує негативно впливати на ринок інвестування. Зменшився обсяг залучених інвестицій, що свідчить про падіння довіри інвесторів до інвестування у фондовий ринок. Незважаючи на поступове усунення політичної кризи, відсутність ефективних антикризових заходів з боку держави не сприяла відродженню оптимізму інвесторів.

Однак падіння фондового ринку не може тривати без кінця. Стабілізація ринку можлива вже найближчим часом, а його ймовірне зростання – у наступному році за умови досягнення позитивних змін у політичному середовищі та у промисловому секторі. Ймовірною також є поява нових видів фондів, основними напрямками діяльності яких будуть пряме інвестування середнього бізнесу, робота з проблемними активами фінансового сектора та придбання збанкрутілих підприємств.

Цілями регіональної інвестиційної політики повинні стати: визначення структурно-інвестиційних пріоритетів господарського комплексу регіону, стратегічне управління розвитком окремих територіальних утворень, стимулювання ефективного використання виробничого потенціалу регіону, формування

цілісних регіональних промислових комплексів, зміцнення фінансової бази як окремих суб'єктів господарювання, так і регіону в цілому, розробка заходів щодо встановлення структури і масштабів використання інвестицій, формування сучасної промислової інфраструктури та ін.

Необхідно усунути перешкоди інституційного та регуляторного характеру, зміцнити ринкові відносини та реалізувати активну маркетингову стратегію із залучення інвестицій. Для цього основними напрямками інвестиційної діяльності повинен стати розвиток сучасної інфраструктури. Тут повинна бути висока якість інформаційно-телекомунікаційних мереж, транспортна інфраструктура. Проте загалом наявна інфраструктура не відповідає стандартам сучасної економіки. Особливо це стосується сфери комунальних послуг та якості доріг. Необхідні радикальні рішення та значні ресурси для виправлення ситуації.

Стратегічний план має містити ідеї та принципи, які дають орієнтири для бізнесу, потенційних інвесторів, влади та населення області, допомагаючи приймати оперативні рішення з урахуванням бачення перспективи. Він не відміняє і не замінює інші види планів та галузевих стратегій, які можуть і повинні розроблятися. Він не є комплексним планом і визначає розвиток лише в найважливіших, пріоритетних для регіону областях, при цьому залишаючи не менш важливим компонентом – виконання необхідної, організаційно-розпорядчої діяльності.

Щоб досягти цього, необхідно постійно шукати і зміцнювати переваги свого регіону, розуміти, які функції області можуть і повинні розвиватися, що гальмує просування до цілі та як усунути перешкоди.

Стратегічний план не є тільки адміністративним документом. Це скоріше договір громадської згоди, у відповідності з яким органи влади, підприємства й громадські організації беруть на себе певні обов'язки. План адресований всьому регіону, задає орієнтири для всіх, показує перспективу і бізнесу, і владі, і мешканцям, і потенційним зовнішнім інвесторам.

Наявність стратегічного плану свідчить про прагнення влади проводити прозору передбачену політику, рухатися по шляху демократичних перетворень і продовжувати економічні реформи. Для цього територіальні управління інвестиційним процесом повинні виступати гарантом регіональних та місцевих програм, пов'язаних, насамперед, з іноземними інвестиціями, міжнародними програмами фінансування, інвестиційною політикою.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV з доповненнями №1822-VI (1822-17) від 21.01.2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №101. – Ст. 106.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність». №1560-ХП. від 18.09.91 // Відомості Верховної Ради України (зі змінами і доповненнями). – 2010. – №2367-VI(2367-17). – 29.06.
3. Указ Президента України №965/2008 «Про рішення ради національної безпеки та оборони України від 20 жовтня 2008 р. «Про невідкладні заходи з посилення фінансово-бюджетної дисципліни та мінімізації негативного впливу світової фінансової кризи на економіку України». – Режим доступу : www.president.gov.ua. – 6 с.

4. Положення про Державний комітет України з питань науково-технічного та інноваційного розвитку. №376-01 / ред. 31.05.2010 р.
5. Данилишин Б. Світова економічна криза – тест для України / Б. Данилишин // Дзеркало тижня. – 2008. – №38(717). – 1-17 жовтня. – С. 6-12.
6. Кондрашов О. М. Державне регулювання і місцеве самоврядування в умовах реалізації промислово-інвестиційної політики / О. М. Кондрашов // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – №11. – червень. – С. 17-19.
7. Конкурентні переваги територій у боротьбі за інвестиції / М. Дачишин, Р. Дацків та ін. / Бібліотека державного службовця. Вип. 4. – К. : Інститут реформ, 2008. – 445 с.
8. Микитюк П. П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств : [монографія] / П. П. Микитюк. – Тернопіль : Терно-граф, 2009. – 304 с.
9. Савельєв В. В. Модель зміни поведінки споживачів як основа маркетингової антикризової стратегії / В. В. Савельєв // Економіка, фінанси, право. – 2009. – №4. – С. 3-6.
10. Федоренко С. В. Проблеми залучення іноземних інвестицій і розвиток економіки України / С. В. Федоренко // Про приватизацію: Держ. інформ. бюл. – 2008. – №2. – С. 12-16.
11. Дані з Веб-сторінки. – Режим доступу : www.city-adm.lviv.ua.
12. Дані з Веб-сторінки. – Режим доступу : www.in.gov.ua/index.php?get=556.

Марцин В.С. Мероприяття по улучшению инвестиционной привлекательности региона в условиях выхода из кризиса.

Рассмотрена инвестиционная деятельность как весомая часть общего процесса управления эффективностью производственной деятельности. Исследованы меры по формированию и реализации региональной промышленно-инвестиционной политики, где обращено внимание на повышение конкурентоспособности региона, максимизацию эффекта от привлечения дополнительных инвестиционных ресурсов на территорию региона, что требует детальной проработки инвестиционных проектов и программ. Акцентировано внимание на определение и экономическое обоснование стратегии управления развитием отдельных территориальных образований, устранение препятствий институционального и регуляторного характера.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, инвестиционная привлекательность, инфраструктура региона, стратегия развития, инвестиционная политика.

Martsyn V.S. Measures of Improvement of Regional Investment Attractiveness in the Context of Crisis Overcoming.

Investment activity as an important part of the overall process of production activity efficiency management is considered. The activities over formation and implementation of regional industrial and investment policy are examined; attention is paid to improving of regional competitiveness, maximizing of the effect of attracting additional investment resources to the territory of the region that requires detailed elaboration of investment projects and programs. Definition and economic substantiation of the management strategy of separate territorial entities development as well as removing of institutional and regulatory barriers are stressed.

Key words: investment activity, investment attraction, regional infrastructure, development strategy, investment policy.

Надійшло 16.11.2010 р.